

Raadsvoorstel

Categorie	: Vaststellen verordening
Onderwerp	: Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2026 en Verordening fysieke leefomgeving Land van Cuijk 2026
Datum college	: 9 december 2025
Portefeuillehouder	: Burgemeester Marieke Moorman
Team	: Veiligheid, Toezicht & Handhaving
Nummer raadsvoorstel	: RIS 2026-R-7
Datum raad	: 5 februari 2026
Agendapunt raad	:

Voorgesteld besluit

Voorgesteld wordt:

1. de Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2024 in te trekken;
2. de Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2026 vast te stellen;
3. de Bouwverordening gemeente Land van Cuijk 2022 in te trekken;
4. de Verordening fysieke leefomgeving Land van Cuijk 2026 vast te stellen;

Samenvatting

De nieuwe Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2026 (APV) wordt ter vaststelling voorgelegd. Het betreft een beleidsarme actualisatie, met uitzondering van een tweetal onderdelen:

1. de regels voor exploitatievergunningen worden beperkt uitgebreid;
2. de regels voor het schenken van alcohol bij paracommerciële rechtspersonen zijn gewijzigd.

Daarnaast dient een besluit genomen te worden om, in afwachting van de verwerking in het omgevingsplan, de bepalingen uit de APV 2024 die de fysieke leefomgeving raken, over te zetten naar een nieuwe Verordening fysieke leefomgeving Land van Cuijk 2026 (Vfl). In de Vfl wordt daarnaast een meldingsstelsel opgenomen voor het aanleggen van vaartuigen aan de loswal in Grave en Cuijk. Vanaf 2026 volgt een jaarlijkse actualisatie van de APV en Vfl.

Beoogd doel

Doel van de vaststelling van een nieuwe APV en Vfl is om te beschikken over twee actuele verordeningen met regels, die de openbare orde en veiligheid en de bescherming van de fysieke leefomgeving bevorderen.

Inleiding

De APV Land van Cuijk dient te worden geactualiseerd. Op onderdelen heeft deze aanpassing, omdat deze verordening niet op alle onderdelen duidelijk en werkbaar bleek

te zijn. Daarom is er gewerkt aan vereenvoudiging en tekstuele aanpassing van de verordening. Waar dat kan, is voor wat betreft de APV zo veel mogelijk de modelverordening van de VNG als basis gebruikt. Op een aantal onderdelen is de verordening gewijzigd. Dat betreft nieuwe regels met betrekking tot paracommercie en een beperkte aanpassing van de regels met betrekking tot exploitatievergunningen. Daarnaast wordt een aantal regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving overgeheveld naar een nieuwe Verordening fysieke leefomgeving. In de Vfl zijn nieuwe bepalingen met betrekking tot de ligplaatsen van vaartuigen opgenomen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt een omgevingsplan opgesteld dat voor 1 januari 2032 gereed moet zijn. De regels die de fysieke leefomgeving betreffen zullen hier uiteindelijk in worden opgenomen.

Argumenten

1.1 Ervaringen met de huidige APV geven aanleiding tot aanpassing.

We hebben twee jaar ervaring met de huidige APV en op een aantal onderdelen is aanpassing noodzakelijk. Er is gewerkt aan vereenvoudiging en tekstuele aanpassing van de bepalingen, zodat deze beter leesbaar en uitvoerbaar zijn. Op de volgende onderdelen is een inhoudelijke aanpassing gedaan:

1.2 Nieuwe regels voor paracommercie

In de APV zijn in de artikelen 2:34a tot en met 2:34f regels opgenomen voor het verstrekken van alcohol in paracommerciële inrichtingen. Na bijna twee jaar werken met deze regels blijken er nog flink wat onduidelijkheden te zijn, waardoor deze in de praktijk niet werkbaar zijn. Om dit op te lossen zijn nieuwe bepalingen met betrekking tot paracommercie opgesteld.

Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat we de levendigheid in de kernen willen bevorderen en geen onnodige beperkingen willen opleggen aan paracommerciële inrichtingen. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk om de belangen van de commerciële horeca voor ogen te houden. We willen een eerlijk speelveld creëren. Om dit te bereiken zijn de rechtstreeks betrokken partijen (Koninklijke Horeca Nederland, kortweg KHN, gemeenschapsaccommodaties en sportverenigingen) uitgenodigd om te reageren op de conceptbepalingen met betrekking tot paracommercie. Op 3 en 6 november 2026 zijn daarvoor participatieavonden georganiseerd en op 12 november 2026 heeft een bestuurlijk gesprek met de KHN plaatsgevonden. De reacties zijn meegenomen in de nu voorliggende APV 2026. Wat zijn de belangrijkste nieuwe regels?

- Regels voor sportkantines

In sportkantines leggen we – anders dan in de huidige APV – de nadruk op de kernactiviteit: de ondersteuning en facilitering van sportieve activiteiten. Daarom worden bijeenkomsten van persoonlijke en commerciële aard waarbij alcohol wordt geschonken in sportkantines verboden. Slechts een beperkt aantal andere bijeenkomsten met alcohol is rechtstreeks en dus zonder ontheffing toegestaan. Het gaat om afscheidsfeesten van bestuursleden, jaarfeesten, clubkampioenschappen, clubjubilea, ledenvergaderingen, nieuwjaarsbijeenkomsten en één feestavond per jaar voor vrijwilligers en sponsors. Een ontheffing voor andere activiteiten waarbij alcohol wordt geschonken is niet meer mogelijk. De schenktijden zijn vereenvoudigd en gelden nu tot 24:00 uur. De sportkantines wilden deze tijden liefst nog verder verruimen. Daar zijn wij niet in meegegaan, vanwege de belangen van de reguliere horeca.

- *Regels voor gemeenschapsaccommodaties*

Ook bij deze paracommerciële inrichtingen van sociaal-culturele aard wordt een aantal bijeenkomsten waarbij alcohol wordt geschonken rechtstreeks, dus zonder ontheffing, toegestaan. Daarnaast blijven in deze accommodaties onder voorwaarden bijeenkomsten van persoonlijke aard met alcohol toegestaan. Hiervoor is dan wel een ontheffing van de burgemeester vereist.

Om een ontheffing te kunnen krijgen dient de organisator van de bijeenkomst in (de directe omgeving van) de betreffende kern te wonen. Daarnaast moet er bij reguliere horecaondernemingen, die binnen 200 meter loopafstand van de gemeenschapsaccommodatie zijn gevestigd, een verklaring van geen bezwaar worden opgevraagd. Uit deze verklaring moet blijken dat de betreffende horeca-inrichting geen bezwaar heeft tegen het schenken van alcohol bij de te organiseren activiteit. Er kan ook een verklaring van geen bezwaar voor de duur van een jaar worden afgesproken tussen beide partijen. Deze 200 meter-grens is gebaseerd op bestaande normen voor bezoekersparkeren, die zijn vastgelegd in onze Nota Parkeernormen 2023 en de CROW. Deze regels borgen dat de paracommerciële rechtspersoon van sociaal culturele aard alleen in beeld komt als er geen reëel alternatief is bij reguliere horeca op korte loopafstand óf als die horeca-inrichting geen bezwaar heeft. Dit houdt de sociale functie van deze paracommerciële rechtspersonen overeind.

Daarnaast is het belangrijk dat de accommodaties een sluitende exploitatie kunnen hebben. Voor een renderende en positieve exploitatie is het noodzakelijk een aantal keer per jaar een (dorpsoverstijgende) commerciële en winstgevendende activiteit te mogen organiseren. Dit is ook het perspectief waarmee eerder bepaalde stichtingen hun eigendoms- en beheerconstruct hebben geaccepteerd. Op basis hiervan staan we per MFA per kalenderjaar maximaal 5 commerciële bijeenkomsten toe. Hiervoor moet wel een ontheffing worden aangevraagd.

Voor gemeenschapsaccommodaties geldt tenslotte een schenktijd van maximaal 1.00 uur.

- *Borgen van een eerlijk speelveld*

We zijn ons ervan bewust dat bovenstaande veranderingen ook consequenties hebben voor de commerciële horeca. We hebben de reactie van KHN meegewogen bij het vaststellen van de APV en hebben hierover met hen het gesprek gevoerd. Onze verwachting is dat er met de nieuwe regels meer duidelijkheid ontstaat en dat accommodaties zich hier ook beter aan gaan houden. Om dit te bereiken gaan we zorgen voor een communicatietraject en een stroomschema beschikbaar stellen op basis waarvan je per activiteit vooraf kan zien of er wel/geen ontheffing mogelijk is. Daarnaast gaan we aanvragen voor een ontheffing eenduidig registreren en projectmatig handhavingscontroles uitvoeren. Uiteraard blijven we over dit onderwerp bestuurlijk het gesprek voeren met KHN en nemen we meldingen die we van hen ontvangen in behandeling.

1.3 *Exploitatievergunningen*

In voorgaande versies van de APV is er door het bestuur in het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten besloten om terughoudend om te gaan met het stelsel van exploitatievergunningen. Voor de aanwijzing van categorieën inrichtingen in artikel 2:28 wordt in de nieuwe APV nu aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Ten aanzien van de zogenaamde vergunningsvrije inrichtingen wordt hiermee een

verduidelijking en vereenvoudiging beoogd. Daarnaast brengen we bepaalde categorieën van inrichtingen onder de exploitatievergunningplicht. Dit geldt voor sport- en dansscholen, sauna's en zonnecentra, lunchrooms en broodjeszaken. In de huidige APV zijn deze inrichtingen vrijgesteld van de vergunningplicht. We baseren deze keuze op adviezen vanuit het RIEC en het ministerie van Justitie en Veiligheid. De laatste jaren nemen de vermoedens namelijk toe dat deze categorieën gevoelig zijn voor ondermijnende criminaliteit zoals witwassen, dekmantelconstructies, mensenhandel, criminele inmenging en drugshandel. Hiermee nemen we deze - soms kwetsbare bedrijfstakken – in bescherming.

1.4 Inwerkingtreding Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet bepaalt dat elke gemeente één omgevingsplan heeft. Dit omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving. Gemeenten moeten al hun bestaande verordeningen doorlopen en besluiten wat wel en niet naar dit omgevingsplan gaat. In sommige gevallen is er een verplichting om bepaalde regels in het omgevingsplan op te nemen. Dit moet voor 1 januari 2032 voltooid zijn.

Op dit moment bevat de huidige APV de nodige regels die de fysieke leefomgeving raken. Deze regels zullen de komende jaren in het omgevingsplan moeten worden verwerkt. Met de voorgestelde aanpassing van de APV wordt een selectie gemaakt welke regels uit de APV uiteindelijk in het omgevingsplan van Land van Cuijk terecht zullen komen. Voor dit moment worden zij daarom overgeheveld naar een nieuwe Verordening fysieke leefomgeving (Vfl). De nieuwe, afgeslankte APV bevat hierna hoofdzakelijk bepalingen met betrekking tot de openbare orde.

Ten opzichte van de bepalingen die de fysieke leefomgeving raken in de APV 2024 en die in de Vfl worden opgenomen is er een beperkt aantal inhoudelijke wijzigingen:

- Meldingsstelsel innemen ligplaats

In de APV 2024 wordt in artikel 2:25 het innemen van een ligplaats aan de loswal in Grave en Cuijk geregeld. In de huidige formulering is het verstrekken van toestemming door de gemeente niet eenduidig geregeld. Op dit moment wordt gewerkt met een systeem waarin aanvragers om schriftelijke toestemming van de gemeente vragen. Dit stelsel wordt in artikel 2:6 Vfl omgezet in een meldingsstelsel. Feitelijk is dit een codificering van de bestaande praktijk en verandert er voor de gebruikers materieel gezien niet veel.

- Vervallen ontheffing recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

De ontheffing voor recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen in de zin van het huidige artikel 4:18 APV komt te vervallen. Aanvragers moeten in dat geval namelijk al een omgevingsvergunning voor afwijken van de regels in het omgevingsplan aanvragen. Dit is dubbelop en daarom kan de kampeerontheffing uit de APV komen te vervallen. Als gevolg van deze deregulering hoeft de aanvrager enkel nog de omgevingsvergunning voor afwijken van de regels in het omgevingsplan aan te vragen.

1.5 Intrekking Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2024

De APV 2026 en de Vfl 2026 vervangen de APV 2024. Deze kan daarom worden ingetrokken.

1.6 Intrekking Bouwverordening gemeente Land van Cuijk 2022

Door vaststelling van de Vfl wordt de Bouwverordening gemeente Land van Cuijk 2022 overbodig en kan daarom worden ingetrokken.

Kanttekeningen

1.1 APV vraagt voortdurend onderhoud

De actualisatie van de APV is niet eenmalig, maar vraagt om voortdurend onderhoud. Ervaringen uit de praktijk, nieuw beleid, periodieke wijzigingen van de model-APV van de VNG en andere ontwikkelingen maken het nodig de APV regelmatig aan te passen. We gaan uit van een jaarlijkse actualisatie en richten hiervoor een werkproces in.

1.2 Omzetting bepalingen Vfl in omgevingsplan

De overheveling van de bepalingen met betrekking tot de fysieke leefomgeving van de APV naar de Vfl is slechts een tussenstap. Op grond van de Omgevingswet zullen deze bepalingen op een of andere wijze, al dan niet gewijzigd in het omgevingsplan moeten worden opgenomen voor 1 januari 2032. De komende jaren zal deze verwerking in het omgevingsplan zijn beslag moeten krijgen.

Relevante kaders en (wettelijke) grondslag

Op grond van artikel 149 Gemeentewet maakt de gemeenteraad de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt. De Omgevingswet bepaalt dat elke gemeente één omgevingsplan moet hebben dat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving bevat. Gemeenten moeten al hun bestaande verordeningen van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet doorlopen en besluiten wat wel en niet naar het omgevingsplan gaat. Dit moet voor 1 januari 2032 voltooid zijn. Met de Verordening fysieke leefomgeving wordt een selectie gemaakt welke regels uit de huidige APV uiteindelijk in het omgevingsplan worden opgenomen.

Financiën

Voor de gewijzigde of nieuwe artikelen in de APV 2026 en de Vfl 2026 zal de Legesverordening moeten worden aangepast. Dit gebeurt gelijktijdig met het vaststellen van de APV en Vfl.

Participatie

Voor het onderdeel paracommercie van de APV is een participatietraject doorlopen. Nadat het college op 28 oktober 2025 de conceptversie van de nieuwe bepalingen had vastgesteld, is deze gedeeld met de belanghebbende partijen: de Koninklijke Horeca Nederland afdeling Land van Cuijk, de sport- en de gemeenschapsaccommodaties. Voor de gemeenschapsaccommodaties en de sportverenigingen zijn hiervoor op respectievelijk 3 en 6 november 2025 participatieavonden georganiseerd, waarin de nieuwe bepalingen toegelicht zijn in een presentatie en om een reactie gevraagd. Met de KHN afdeling Land van Cuijk is op 12 november 2025 een bestuurlijk gesprek geweest en er is een schriftelijke reactie ontvangen. De ophaalde respons is meegewogen in de uiteindelijke totstandkoming van de APV 2026. Op onderdelen heeft dit geleid tot een aanpassing.

Communicatie/afstemming

Het besluit van de gemeenteraad zal op de gebruikelijke manier gepubliceerd worden. Wat betreft het onderdeel paracommercie zullen de belanghebbende partijen zowel schriftelijk als ook in aparte bijeenkomsten geïnformeerd worden. Daarbij is aandacht

voor communicatie in heldere taal en het werken met visuele hulpmiddelen als een stroomschema. De bij de gemeente bekende gebruikers van ligplaatsen worden schriftelijk op de hoogte gebracht van het nieuwe meldingsstelsel.

Duurzaamheid

De APV en de Verordening fysieke leefomgeving zijn niet het primaire instrument voor klimaat- en energiebeleid; dat gebeurt vooral via omgevingsvisie, omgevingsplan en programma's. Wel bieden deze verordeningen juridische kaders om hinderlijke en risicovolle activiteiten in de openbare ruimte te beperken, zorgvuldig gebruik van schaarse ruimte af te dwingen en de kwaliteit van de leefomgeving te beschermen. Daarmee leveren APV en Vfl een bescheiden maar wel noodzakelijke bouwsteen voor een schone en veilige gemeente.

Vervolg(traject)

Nadat uw raad het voorgestelde besluit heeft genomen, zal er – naast de reguliere publicatie van verordeningen – een communicatietraject worden doorlopen om belanghebbende partijen te informeren. Zie paragraaf Communicatie/afstemming.

Vaststelling van een nieuwe APV en Vfl door de raad zal betekenen dat de gemeentelijke organisatie hierop intern zal moeten worden aangepast. Daarbij valt te denken aan instructie van medewerkers, aanpassing van werkprocessen, update van formulieren voor het aanvragen van vergunningen en ontheffingen en het aanpassen van de informatie op de gemeentelijke website.

Tot slot is de vaststelling van de twee verordeningen niet eenmalig, maar zal de actualisatie ervan een jaarlijks terugkerend patroon krijgen om op die manier ervoor te zorgen dat ze actueel blijven.

Bijlagen

Bij dit voorstel horen de volgende beslisdocumenten en bijlagen:

- Raadsbesluit (concept) waarin opgenomen de Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2026;
- Raadsbesluit (concept) waarin opgenomen de Verordening fysieke leefomgeving Land van Cuijk 2026;
 - a. Toelichting Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2026;
 - b. Toelichting Verordening fysieke leefomgeving Land van Cuijk 2026;
 - c. Was-woordt lijst paracommercie (Algemene Plaatselijke Verordening Land van Cuijk 2026);
 - d. Overzicht opbrengst participatietraject paracommercie;
 - e. Feedback Koninklijke Horeca Nederland afdeling Land van Cuijk.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

Johan Postma

Marieke Moorman